

61. Основно училище „Св. Св. Кирил и Методий“

гр. София, общ. Столична, р-н "Връбница", бул. Ломско шосе"№ 186
телефон /факс: 934 54 89, 934 67 47, 934 67 48; e-mail: ou_61 @abv.bg

П Р А В И Л Н И К

ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД

Настоящият правилник е приет на заседание на Общото събрание
с Протокол № 1 / 07.09.2017г

ГЛАВА ПЪРВА

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С този правилник се определят изискванията за осигуряването на безопасни условия на обучение, възпитание и труд в 61 ОУ.

Чл. 2. Правилникът има за цел да конкретизира основните изисквания, които трябва да се спазват при провеждане на обучението, възпитанието и труда, предотвратяването на евентуални трудови злополуки и заболявания на учениците, получени в резултат от учебния процес или при провеждането на екскурзии, летни и зимни лагери, зелени училища и други.

Раздел II

Права, задължения и отговорности на длъжностните лица и учениците за осигуряване на безопасни условия за обучение, възпитание и труд

Чл. 3. Директорът е длъжен да осигури:

1. Закона за здравословни и безопасни условия на труд / обн., Д.В. бр.124 от 23.12.1997г./, Наредба №3 от 14.05.1996г. за инструктажа на работниците и служителите по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана, Инstrukция от 5 юли 1996г. за изискванията за безопасни условия навъзпитание, обучение и труд в системата на народната просвета /обн., Д.В. бр. 61 от 1996г./, Указание от 17.01.1997г. на МОН по прилагането на Инstrukцията за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета.

2.Подходящи стаи за кабинети.

3.Прилагането на изискванията за безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана на класните стаи и кабинети.

4.Необходимото противопожарно оборудване, както и изправността на наличните противопожарни съоръжения.

5.Изправността и надеждността на пътищата за евакуация, правилната експлоатация на отоплителната и ел. инсталации.

6.Запознаването на учениците, педагогическия и непедагогическия персонал, родителите - с правилата за осигуряване на безопасни условия за обучение, възпитание и труд.

7.Регистрирането, отчитането и анализирането на злополуките и на професионалните заболявания по установения ред.

8.В края на учебната година да докладва на ПС и да анализира безопасността на обучението, възпитанието и труда през годината.

9.Контролиране спазването на изискванията на безопасни условия на обучение, възпитание и труд и отговаря за тяхното изпълнение, както и изпълнението на инструктажа по безопасност.

Чл. 4. Председателят на комисията по БАК е длъжен в началото на учебната година да инструктира педагогическия и непедагогическия персонал за ползването на електрическите уреди и съоръжения, ел. инсталации и отоплителната инсталация, местата на училищната сграда, които застрашават живота и здравето на учениците..

Чл. 5. Класните ръководители са длъжни:

1.Да извършат необходимия периодичен инструктаж по безопасността на учениците в първите 2 дена на всяко тримесечие /първите 2 учебни дни/.

2.Да вписват проведения с учениците инструктаж в специална тетрадка за инструктажите.

Преди провеждането на екскурзии, лагери и походи да инструктират учениците за основните правила с цел да бъде осигурено безопасното им провеждане.

Чл.6. Забранява се увеличаването продължителността на учебния час и съкращаването междучасията от учителите, което вади до преумора, намаляване вниманието и увеличаване опасността от злополуки.

Чл. 7. Учениците са длъжни:

1. Да изслушват началния и периодичния инструктаж за правилата за безопасност и хигиена, и противопожарна охрана.

2. Да се разписват в специална тетрадка за инструктажа, с което удостоверяват, че са им известни правилата за безопасните условия за обучение, възпитание и труд и се задължават да ги спазват.

3. Да спазват правилата за безопасност и култура при пътуване в обществения транспорт.

Да спазват строго учебното време, както и разпоредбите по безопасност на труда и правилата за вътрешния ред и дисциплината в училището, като изпълняват стриктно дадените им указания в това направление.

Да знаят разположението на противопожарните съоръжения в училището, както и използването им при гасене на пожар.

Да знаят основните правила за оказване на първа помощ при злополуки.

Да не ползват под никакъв предлог без необходимост противопожарните съоръжения.

Да не сядат по первазите на прозорците.

ГЛАВА ВТОРА

Условия, изисквания и правила за безопасно и здравословно провеждане на обучението, възпитанието и труда

Раздел I

Изисквания към машините, съоръженията и работните места за безопасна работа

Чл. 8. Работата с ел. инсталациите и ел. ток трябва да се извършва в съответствие с изискванията на Правилника за устройството на електрическите уреди и Правилника за безопасността на труда при експлоатация на ел. уреди и съоръжения, като се спазват следните правила:

1. Конструкцията, видът на изпълнението, начинът на монтажа и класа на използваните машини, апарати, уредби, кабели, проводници и др. ел. съоръжения трябва да отговарят на номиналното напрежение на мрежата или уредбата, условията на обкръжаващата ги среда /влажна, взривоопасна и др./ и на изискванията на споменатите правилници и стандарти.

2. Използваните в ел. уредби съоръжения по своите нормирани, гарантирани и изчислителни характеристики трябва да съответстват на работните условия на дадената ел. уредба.

3. При всяка ел. уредба трябва да бъде осигурена възможност за лесно разпознаване на частите, отнасящи се до отделните нейни елементи. Схемата и трябва да бъде проста и ясна, съоръженията подходящо разположени и с необходимото оцветяване, надпис, маркировка и сигнализация.

4. Тоководещите части на ел. машините и инсталации, намиращи се на достъпна височина, трябва да бъдат сигурно изолирани или оградени.

5. За да не се допусне нещастен случай при евентуално нарушение на изолацията, токопроводните части на ел. консуматорите и съоръженията, които нормално не са под напрежение, трябва да бъдат предпазно занулени или електрообезопасени по друг начин, против допирно напрежение.

6. Състоянието на изолацията и сигурността на електрообезопасяването трябва да бъдат проверявани най-малко 2 пъти през годината.

7. Експлоатацията на подвижни електроконсуматори за напрежение над 42 волта, които не са с двойна изолация на корпуса се допускат само, ако се захранят чрез контакти и щепсел тип "шоко" или са осигурени против допирно напрежение с помощта на автоматично изключващо устройство.

- Прокарването на ел. проводници от силови и съобщителни инсталации в една и съща тръба е ЗАБРАНЕНО.

- Всички електрически табла - главни, разпределителни и пускови трябва да бъдат изключвани.

Раздел II

Хигиенни изисквания и здравословни изисквания на работните места

Чл. 9. По време на учебните часове през зимните месеци в класните стаи и кабинети температурата трябва да бъде не по-малко от 18 градуса.

Чл. 10. През зимните дни е необходимо редовно да се почистват дворът и тротоарът пред училището за да не се образуват пързалки.

Чл. 11. Всички стълби в сградата на училището трябва да имат здрави перила.

Чл. 12. През междучасията трябва да се осигурява няколкократно обмяна на въздуха в класните стаи и кабинетите.

Чл. 13. Във всички класни стаи и кабинети трябва да се вземат мерки за максималното използване на естественото осветление.

Чл. 14. Осветителните тела, прикрепени към тавана, трябва да са подредени правилно, за да не правят сянка и да има еднаква интензивност на осветяване.

Раздел III

Противопожарна охрана

Чл. 15. Противопожарни изисквания към помещенията:

1. На територията и в помещенията на училището и общежитието трябва да се поддържа чистота. Всички горими отпадъци и смет да се изнасят своевременно.

2. Към всички сгради и съоръжения по всяко време трябва да бъде осигурен свободен достъп. Пътищата, проходите и входовете към сградите и съоръженията трябва да бъдат винаги в изправност, свободни от всякакви материали, а през зимата почиствани от сняг.

3. Евакуационните изходи трябва да бъдат устроени и поддържани съобразно изискванията на противопожарните строително-технически норми.

4. Вратите, определени за евакуация, трябва да се отварят навън, да бъдат винаги свободни от всякакви материали с оглед винаги да могат да се отварят. При необходимост се допуска да бъдат заключвани, като за изправността на заключващото съоръжение отговаря директорът. За осигуряване на бързо отключване трябва да има комплект ключове за евакуационните врати. Единият комплект ключове трябва да бъде на определено място, известно на всички от персонала.

Чл. 16. Противопожарни изисквания при провеждане на масови мероприятия в училището: тържества, викторини, спектакли и др.:

1. Организаторите на мероприятиято, преди започването му, щателно трябва да проверят помещението, запасните изходи и осигурителните средства за гасене.

2. През времето на провеждане на мероприятиято при учениците трябва да присъства дежурен учител, инструктиран за правилата на противопожарна охрана и правилата за евакуация на учениците в случай на пожар.

3. При провеждане на масови мероприятия е забранено:

- произвеждането на светлинни ефекти с използване на химически вещества, които могат да причинят пожар;
- да се загаси напълно светлината в помещението;
- да се обличат учениците с костюми, непропити с огнезащитни състави.
- При провеждане на новогодишни тържества е ЗАБРАНЕНО:
- поставяне на елхата на разстояние по-малко от 1 метър от стената;
- поставяне на елхата в положение, затрудняващо излизането от помещението;
- украсяването на елхата с играчки и памук, непропити с огнено-запалителни състави;

- използването на свещи, бенгалски огън и др. под.

Раздел IV

Правила и изисквания за безопасна работа в учебните кабинети по физика и химия

Чл. 17. Кабинетите трябва да имат в непосредствено съседство хранилище и да бъдат подходящо осветени. Учениците са задължени да спазват безупречен ред, чистота и всички правила за качествено и безаварийно провеждане на опитите.

Чл. 18. ЗАДЪЛЖИТЕЛНО трябва да се спазват следните правила:

1. Преди започване на лабораторните занятия е необходимо учителят да инструктира учениците за методите за провеждане на опитите, като обърне внимание на опасните моменти.

2. При възникване на неясноти при провеждане на опита, работата веднага да се прекрати. Всяко повтаряне на опита или завършване на други опити да се осъществява само след съгласието на учителя.

3. Забранено е на учениците да:

- опитват на вкус веществата;
- да използват неизмити съдове;
- да хващат реактивни стъкла и банки с мокри или сапунени ръце;
- да насочват отворите на епруветките към съучениците си или към лицето си;
- да изнасят извън кабинета химични вещества;
- да носят храни и да се хранят в кабинета по химия;
- да влизат в кабинета без присъствието на учител.

4. Учителят е ДЛЪЖЕН строго да спазва нормативите за допустимите количества опасни за живота и здравето вещества - отрови, реактиви, samozапалващи се, взривни и др.

Чл. 19. При провеждането на учебните часове по физическо възпитание и спорт ТРЯБВА да се спазват следните правила:

1. Физкултурният салон и физкултурната площадка ТРЯБВА да са оборудвани с необходимите уреди и съоръжения, като:

2. Уредите и съоръженията трябва да бъдат здрави и неподвижно закрепени.

3. Да не се допуска от учителя игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.

4. Да се поддържа в изправност закрепването на спомагателните части /винтове, обтегачи, възли, точки и др./.

5. Да се играе с гимнастически постелки, които да намаляват удара при евентуални отскоци и падания.

6. Да се поддържа ред и последователност при изпълнение на упражненията, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и др., криещи опасност от сблъсквания, падания при разсейване на вниманието или уплаха.

7. Учителят трябва да оказва помощ при изпълнението на трудни елементи от упражненията и да осигурява предпазвания от травми в случай на несполучливи опити.

8. АБСОЛЮТНО необходимо е да се следи за психическото и физическото състояние на учениците и при наличие на отклонения да не се изисква изпълнение на трудни елементи.

9. Баскетболните табла, хандбалните врати и др. трябва да бъдат закрепени стабилно, по подходящ начин. При изхвърлянето на уреди СТРОГО да се наблюдава да няма ученици около попаденията или периметъра, в който би попаднал евентуално изпуснатия уред.

ГЛАВА ТРЕТА

ИНСТРУКТАЖ И ОБУЧЕНИЕ ПО БЕЗОПАСНОСТ, ХИГИЕНА НА ТРУДА И ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

Чл. 20. Инструктажите по безопасност, хигиена на труда и ППО са: начален на работното място, периодичен и извънреден.

Чл. 21. Инструктажите се провеждат по време на работа.

Чл. 22. Провежданите инструктажи се записват в специална тетрадка за инструктажа.

Чл. 23. Целта на началния инструктаж е лицата, които постъпват на работа да бъдат запознати с основните правила и изисквания по безопасност, хигиена на труда и ППО на територията на училището, както и с вида и характера на извършваната работа и възможните рискове и изискванията към тяхното поведение с оглед запазване здравето и живота им.

Чл. 24. Инструктажът на работната място е практическо запознаване на работника или служителя с конкретните изисквания за безопасност на изпълнение на трудовата дейност.

Чл. 25. Периодичният инструктаж има за цел да поддържа знанията по безопасност, хигиена на труда и ППО.

Чл. 26. Извънредният инструктаж се провежда след смъртна, тежка, аварийна трудова злополука, пожар, природно бедствие, при констатирани груби нарушения на нормите и изискванията по безопасност, хигиена на труда и ППО, както и с работещите, отсъствали от работа повече от 45 дни, независимо от причините за отсъствието.

ВИДОВЕ ИНСТРУКТАЖИ

1. С писмена заповед на Директора на 61 ОУ в съответствие с Инstrukция на МОН 05.07.96г. за изисквания за безопасни условия за възпитание, обучение и труд; Наредба №3 МТС и МЗ, да се нареди провеждането на следните инструктажи:

- НАЧАЛЕН - Всеки учител, работник, служител, постъпващ на работа, независимо от неговата подготовка, образование, квалификация и трудов стаж, се допуска до работното място след подробен инструктаж за БУОВТ. Такъв инструктаж се провежда и с учениците в първи клас и новопостъпилите ученици, задължително в началото на учебната година от длъжностното лице, определено със заповед от Директора, отговорник за осигуряване на БУОВТ.

-Инструктаж на РАБОТНОТО МЯСТО ПО БОТППБ:отнася се до всички новопостъпили, работещи в 61 ОУ. Той е продължение на Началния инструктаж и представлява практическо запознаване на постъпилите на работа с конкретните изисквания за безопасна работа. Извършва се в процеса на работа, на самото работно място. Начален инструктаж и на работното място се извършва от длъжностното лице, определено със заповед от Директора -отговорник за осигуряване на БУОВТ.

- ПЕРИОДИЧЕН ИНСТРУКТАЖ - за работниците и служителите да се организира и провежда на самото работно място от длъжностното лице, определено със заповед от Директора като отговорник за осигуряване на БУОВТ на три месеца: в началото на учебната година, след коледната ваканция и след пролетната ваканция. Целта е да се проверят, възстановят и затвърдят получените при началния инструктаж знания по БОППБ, както и да се запознаят с новоизлезли правила и промени, ако има такива. Периодичният инструктаж за учителите се регистрира с подпис. Периодичният инструктаж за учениците се организира и провежда от учителите по лаборатории, кабинети, работилници и класни ръководители.

- ИЗВЪНРЕДЕН ИНСТРУКТАЖ - провежда се от отговорника по БУОВТ в 3 дневен срок след злополука с всички работници, служители, ученици и учители. Същият информира за причините, предизвикали злополуката и взетите мерки за предотвратяване на следващи такива.

Всички инструктажи задължително /абсолютно/ завършват с подпис в инструктажни тетрадки. Инструктажните тетрадки се съхраняват както следва:

^ за началния инструктаж и периодичен, касаещ персонала - при пом. директора.

^ за началния инструктаж и периодичен, касаещ учениците - при класните ръководители.

Инструктажните тетрадки по ТТ, физкултура, химия, биология, физика се прошнуроват задължително, водят се от съответните преподаватели, по раздели и теми, и се съхраняват при тях.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ДЛЪЖНОСТНИТЕ ЛИЦА ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ИНСТРУКТАЖИТЕ ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА

- Със заповед на Директора на 61 ОУ се определя комисия в състав:Председател /съпредседатели/ на комисията по ТБППБ и защита при природни бедствия, учителите по физкултура, химия, биология, физика, ТТ за разработване на инструктажи по безопасна работа.

- Председателят /съпредседателите/ по ТБППБ се задължава:

1. Да организира изработването и поставянето на маркировъчни знаци и указания при евакуация на намиращите се в учебната сграда; табла по местата опасни при работа и т.н.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ И МЕРКИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ ЗА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД НА ДЛЪЖНОСТНИТЕ ЛИЦА ПРИ ОРГАНИЗИРАНЕ НА ИЗВЪНКЛАСНА И ИЗВЪНУЧИЛИЩНА ДЕЙНОСТ.

1 При провеждане на общи мероприятия или по класове, класните ръководители да представят на отговорник по осигуряване на БУОВТ три дни преди това списък на

учениците с проведен инструктаж по БДП, подписан от кл. ръководител, график-програма на мероприятиято, тръгване и връщане в училище.

.2 Класните ръководители носят пряка отговорност за учениците по време на мероприятиято.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА НАЧАЛЕН УЧИТЕЛ, УЧИТЕЛ ПО ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНИ И ОБЩОТЕХНИЧЕСКИ ПРЕДМЕТИ:

1. Носи отговорност за опазване на живота и здравето на учениците по време на учебните занятия и при други учебни форми и дейности, организирани от училището.

2. Следи за здравето състояние на учениците и контролира спазването на здравно-хигиенните норми и изисквания по време на учебния процес.

3. Инструктира учениците, контролира спазването на правилата за експлоатация и охрана на труда при работа с машините, материали и съоръжения в среди, които могат да бъдат потенциална заплаха за здравето и живота на учениците.

4. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

5. Инструктира учениците, контролира спазването на правилата за безопасност на движението по пътищата и за охраната на труда при работа с материали и в среди, които могат да бъдат потенциална заплаха за здравето и живота им.

6. В края на последния час за деня провежда „Петминутка“, след което извежда децата и учениците извън училище и изчаква разотиването им.

7. Определя за всеки ученик от първи и втори клас, съвместно с родителите му, най-безопасният път от дома до училището и обратно. Препоръчва на учениците от трети клас да спазват безопасни маршрути за придвижване.

8. Да проявява възискателност към всеки ученик за спазване правилата и изискванията за БР. Постоянно да наблюдава как работи всеки и в случай при нарушаване на правилата да взема съответни мерки.

9. Да запознава учениците с възможните последици в случай при неспазване на изискванията.

10. Да следи и осигурява спазването на режима за работа и почивка.

11. Да създава навици в учениците те сами, преди започване и по време на работа внимателно да оглеждат работното си място и при забелязване на нередности, да го уведомяват.

12. Да не възлага на учениците несвойствени за тях задачи.

13. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да уведоми незабавно директора на училището.

14. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

15. Да проветрява помещенията през междучасията.

16. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.

17. Да спазва указанията по охрана на труда.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧИТЕЛ ПО ИНФОРМАТИКА И ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ /РЪКОВОДИТЕЛ/ЗАВЕЖДАЩ/ КОМПЮТЪРЕН КАБИНЕТ/

1. Инструктира учениците за техниката на безопасност при работа с компютърната техника.

2. Диагностицира и предприема действия за отстраняване на възникналите технически проблеми с компютрите, комуникационните устройства, както за инсталиране и обновяване на програмното осигуряване.

3. Отговаря за правилното съхранение и наличността на оборудването в компютърната зала.

4. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

5. Да постави на видно място инструкция за безопасна работа с компютрите.

6. Преди започване на работа да провери внимателно състоянието на техниката в компютърната зала и постоянно да съблюдава мерките за сигурност.

7. Да проявява възискателност към всеки ученик за спазване правилата и изискванията за БР. Постоянно да наблюдава как работи всеки и в случай при нарушаване на правилата да взема съответни мерки.

8. Да запознава учениците с възможните последици в случай при неспазване на изискванията.

9. Да следи и осигурява спазването на режима за работа и почивка.

10. Да създава навици в учениците те сами, преди започване и по време на работа внимателно да оглеждат работното си място и при забелязване на нередности, да го уведомяват.

11. Да не възлага на учениците несвойствени за тях задачи.

12. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да уведоми незабавно директора на училището.

13. Да не допуска оставане на ученици в компютърната зала без присъствие на учител.

14. В края на последния час за деня провежда „Петминутка“, след което извежда децата и учениците извън училище и изчаква разотиването им.

15. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

16. Да проветрява залата през междучасията.

17. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.

18. Да спазва указанията по охрана на труда.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧИТЕЛ ПО ТРУД И ТЕХНИКА

1. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

2. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

3. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.

4. Да спазва указанията по охрана на труда.

5. Да познава изискванията за безопасна работа и да знае как се използват машините, уредите, инструментите, съоръженията и приспособленията в поверените му работилници и кабинети.

6. Да осигурява подреждане на оборудването по най-безопасен за учениците и него начин.

7. Да провежда инструктаж с учениците в началото на всеки раздел или дейност и да го регистрира в Книги за начален и периодичен инструктаж.

8. Да запознава учениците с възможните последици при неспазване на изискванията.

9. Да включва или изключва машините и съоръженията от електрическата мрежа при съблюдаване мерките за сигурност.

10. Да обучава учениците на правилна и безопасна работа.

11. Преди започване на часовете по труд и техника внимателно да провери всяко работно място, оборудването и инструментите. В случай на неизправности, да не разрешава работа с тях.

12. През време на работа да наблюдава и следи постоянно за действията на учениците и начина, по който ползват инструментите, да оказва помощ и дава съответните препоръки и напътствия.

13. Да знае във всеки един момент местопребиваването на всеки ученик от групата и каква работа извършва.

14. Да дава ясни и недвусмислени нареждания, които не противоречат на действащите нормативни документи.

15. Да следи спазването на режима на работа и почивка с учениците.

16. Да проветрява помещенията през междучасията.

17. Да не възлага на учениците несвойствени за тях задачи, да се придържа изцяло към задълженията им по учебна програма.

18. Да създава навици в учениците те сами, преди започване и по време на работа внимателно да оглеждат работното си място и при забелязване на нередности, да го уведомяват.

19. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да уведоми незабавно директора на училището.

13. Да не допуска оставане на ученици в работилниците и кабинетите без присъствие на учител.

14. В края на последния час за деня провежда „Петминутка“, след което извежда децата и учениците извън училище и изчаква разотиването им.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧИТЕЛ ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ

1. Ежедневно, преди започване на занятия по физкултура да извършва оглед и проверка за състоянието на всички уреди и съоръжения, които се ползват.

2. Да не допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от злополука.

3. Да оказва помощ при изпълнението на трудни и опасни елементи от упражненията.

4. При хвърляне на уреди да съблюдава да няма хора на мястото около попаденията.

5. Да следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното, да не изисква изпълнение на трудни елементи.

6. Да осигурява местата за физическо възпитание да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, чистота на настилката, разположението на уредите и др.

7. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

8. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.

9. Да спазва указанията по охрана на труда.

10. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на просветното звено.

11. Да поддържа ред и последователност при изпълнението на упражненията, особено тези, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и крият опасност при сблъсквания, падания при разсейване на вниманието или уплаха.

12. Да полага грижи за поддържане на уредите в изправно състояние.

13. Да познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

14. Да проветрява салона през междучасията.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧИТЕЛИТЕ В ПИГ

1. Да дежурят в рамките на работното си време по график, утвърден от директора.

2. Да не пушат и да не употребяват алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

3. Да опазват живота и здравето на учениците по време на занятия и при организирани училищни и извънучилищни мероприятия.

4. Да формират в учениците хигиенни, културни и трудови навици и умения.

5. Да организират отбиха и заниманията по интереси в групите.

6. Да носят пълна отговорност за състоянието на материалната база, която ползва в процеса на работа.

7. Да спазват задълженията си по длъжностна характеристика и професионалните си задължения.

8. Системно да се информират за поведението и успеваемостта на проблемните ученици.

9. Да формират у учениците хигиенни, културни и трудови навици и умения за здравословен начин на живот.

10. Да работят за възпитаване на учениците в ред и дисциплина, в уважение на националните ценности и символи.

11. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.

12. Да спазва указанията по охрана на труда.

13. Да познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

14. В случай на злополука да вземат спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведомят директора на просветното звено.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧИТЕЛИТЕ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗВЪНУЧИЛИЩНИ МЕРОПРИЯТИЯ

1. При провеждане на екскурзия изготвят списък със съдържанието на инструктажа, като учениците се подписват,

2. Присъстват при провеждане на мероприятията, следят за спазване на реда и всички изисквания за безопасност.

3. Съблюдава по време на мероприятиято:

- да се осигуряват светлинни ефекти, които не могат да причиняват пожар;
- да се гаси напълно осветлението в помещението;

• разполагането на маси и столове да не затруднява бързото напускане на помещението;

- украсяването на елхата да се извършва само от правоспособен ел.техник, ако се използва ел. украса.

4. При придвижване по улиците да се спазват установените правила, да не се създава опасност и пречка на движението.

5. Ръководителите на различните форми на организиран отход и туризъм, медицинският, педагогическият и останалият обслужващ персонал носят ЛИЧНА ОТГОВОРНОСТ за живота и здравето на децата и учениците от момента на поемането им в сборния пункт, по време на отхода и до връщането им при родителите или настойниците.

6. Да не пушат и да не употребяват алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

7. В случай на злополука да вземат спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведомят директора на просветното звено.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА „Охрана”

1. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.

2. Да спазва указанията по охрана на труда.

3. Да познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

4. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

5. Да спазва установеният за учебното заведение пропускателен режим.

6. При съмнения и възникнали проблеми по време на работа незабавно да уведомява директора или други компетентни органи.

7. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на просветното звено.

8. Не допуска влизането и паркирането на МПС на територията на просветното звено с изключение на определените със заповед от директора.

9. След работно време има задължение да заключва входните врати и портали на сградата и на двора на училището

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА „ХИГИЕНИСТ”

1. Да почиства праха в класните стаи и кабинети, в административните помещения, във физкултурния салон и работилниците.

2. Да мие коридорите, стълбищата и сервизните помещения по време на учебни часове и след приключване на учебните занятия.

3. Да почиства ежедневно района на училището от смет.

4. Да почиства ежеседмично цоклите, вратите и прозорците.

5. Да се грижи за цветята в определеният му район.

6. Да опазва материалната база и повереният му инвентар.

7. Да познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

8. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

9. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.

10. Да спазва указанията по охрана на труда.
11. Да проветрява учебните стаи и коридорите.
12. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на просветното звено.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

За реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска /Наредба № 5 от 11-05-99 год./

Чл. 27 Оценяването на риска обхваща :

1. Работните процеси.
2. Работното оборудване
3. Помещенията
4. Работните места
5. Организацията на труда
6. Други странични фактори ,които могат да породят риск.

Чл. 28 Оценяването на риска се извършва от работодателя.При оценяването на риска участват служби по трудова медицина,органите безопасност и здраве и други специалисти.При необходимост работодателят привлича и други външни организации и специалисти.

Чл. 29 / 1 / На основата на оценката на риска работодателят :

1. Планира и предлага подходящи мерки за предотвратяване на риска, а когато това е невъзможно, осигурява защита на работниците и служителите на всички останали лица, които по друг повод се намират в или в близост до мястото където има риск.
2. Степенува по приоритети мерките за предотвратяване ,намаляване и ограничаване на риска, като отчита установения риск,причините за възникване на опасностите , алтернативните решения.
3. Осъществява контрол за изпълнението и ефективността за предприетите мерки.

Чл. 30 Работодаателят утвърждава и изпълнява програмата за оценяването на риска, която включва :

1. Организацията и координацията на дейностите по оценяването на риска.
2. Подходите и методите за извършване оценка на риска.
3. Оценителите на риска
4. Необходимите ресурси за оценяване на риска
5. Начините за осигуряване на информация
6. Етапите, последователността и сроковете за оценяване на риска,работещи на или свързани с конкретното ценявано място.

Чл. 31 Източници на информация за оценяване на риска са:

1. Нормативни уредби
2. Българските и европейските стандарти
3. Анализи на производствени процеси и професионални дейности по отношение здравето и безопасността при работа.
4. Становища и оплаквания от работници и служители или техните представители и резултат от анкетите с тях.
5. Данни от проведени наблюдения и измервания на факторите на работната среда и на специфични показатели за безопасност на работните процеси,оборудване и работни места.

6. Данни за злополуки и за обща и професионална заболяемост на работниците и служителите

7. Ръководства и други материали за съответната дейност

8. Информация, представена от национални служби и институции, компетентни в областта на здравето и безопасността на работа

9. Всякаква друга информация, полезна за оценяване на риска

Необходимите за оценяване на риска измервания се извършват от звена на работодателя или от юридически и физически лица, упълномощени по съответния ред.

Чл.32. Оценката на риска се преразглежда когато:

1. Настъпят промени, които могат да окажат влияние върху риска-промяна на организацията на труд, нови сгради и помещения, реконструкция на съответстващите и други.

2. След настъпили промени в нормативната уредба.

3. Оценката е направена на основата на данни и информации, станали невалидни или неподходящи.

4. Има условия оценката да бъде подобрена

5. Прилаганите защитни и профилактични мерки са неефективни и неадекватни.

6. Резултатите от изследване на злополуки, професионални заболявания и инциденти без злополуки налагат преразглеждане

Преразглеждане на оценката се извършва :

1. По преценка на работодателя

2. По предписание на контролните органи

3. Периодичността на оценяване на риска се определя от работодателя в зависимост от установения риск и в съответствие с изискванията на нормативните актове

Чл. 33 Оценяването на риска включва следните етапи:

1. Класификация на трудовите дейности

2. Идентифициране на опасностите при различни трудови дейности

3. Определяне на работниците и служителите, изложени на опасност

4. Определяне елементите на риска.

5. Оценка на риска.

6. Документиране

Чл. 34. Класификацията на трудовите дейности включва:

1. Изготвяне на списък на трудовите дейности на оценяваните обекти.

2. Групирането им по рационален за оценяването на риска начин

3. Събиране на необходимата за тях информация

- характерни опасности, нормативни разпоредби, мерки за защита.

Чл. 35. Идентифициране на опасностите включва:

1. Установяване на :

- наличие на опасности и сравнителен анализ на опасностите по приоритети

възможни пътища и начини за въздействие на опасностите обекти, които могат да бъдат увредени хора , имущество, работна или околна среда

2. Систематично проучване на всички аспекти на дейността:

анализиране на всички дейности, които се извършват в училище отчитане на непланирани, но предвидими събития

- анализ на разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, работа и труд и приложените предпазни мерки
- определяне на тези аспекти на дейността които могат да причинят вреди
- отчитане не само на опасностите но и на начина на взаимодействие на работниците и служителите с опасностите и как това изменя риска.

Идентифицираните опасности се категоризират по групи в зависимост от вида и естеството им.

Чл. 36. При определяне на изложените работници и служители се отчита:

- работниците и служителите ,чиято дейност е пряко свързана с опасността
- чиято дейност не е свързана с опасността,но могат да бъдат изложени на нейното въздействие
- външните лица, които могат да бъдат изложени на въздействие на опасност.

Чл. 37. За всяка идентифицирана опасност се определят елементите на риска

- тежестта на вредата
  - вероятността за нанасяне на тази вреда
- Тежестта на вредата се преценява, съобразно:
- подлежащи на защита- хора, имущество, работна и околна среда
  - тежестта на възможните наранявания или увреждания на здравето - незначителни , сериозни , опасни фатални
  - обхват на вредата
- Вероятността за нанасяне на вредата се преценява по :
- честотата ,продължителността и спецификата на излагане
  - вероятността от възникване на опасно събитие
  - технически възможности за избягване или ограничаване на вредата

Чл. 38. С оценката на риска се установява допустимостта на определения риск и необходимостта от прилагане на мерки за неговото предотвратяване или намаляване и ограничаване.

Основни критерии за установяване допустимостта на риска са:

- съответствието с разпоредбите на нормативните актове за осигуряване на здравословни безопасни условия на труд
- отчитане на информацията от източниците
- защита в случаите, когато няма нормативни изисквания
- по-добра защита, когато има нормативни изисквания

Чл. 39. Оценяването на риска се документира по ред и начин , определен от работодателя.

Документацията се съхранява от работодателя.

Документацията по оценяване на риска трябва да удостоверява:

- че е съставена програма за оценка на риска
- начините, средствата , обхвата и степента на изпълнението и
- идентифицираните опасности и рискове
- оценка на елементите на риска
- взетите решения при оценяването на риска
- използване нормативните уредби и информации
- препоръчаните мерки от оценителите

- приетите мерки , срокове и отговорни лица за предотвратяване намаляване и ограничаване и начини на контрол на изпълнението им
- условията за преразглеждане на оценката

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Правилникът за осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд се утвърждава от директора на училището не по-късно от началото на учебната година.

§ 2. Настоящият правилник се издава на основание на Закона за здравословни и безопасни условия на труд / обн., Д.В., бр. 124 от 1997г./ Наредба №3 за инструктажа на работниците и служителите по безопасност, хигиена на труда и ППО /обн., Д.В., бр. 44 от 1996г./ и Инstrukция от 5 юли 1996г. за изискванията за безопасни условия за обучение, възпитание и труд в системата на народната просвета /обн., Д.В., бр. 61 от 1996г./.

Настоящият правилник е приет на заседание на Общото събрание
с Протокол № 1 / 07.09.2017г

ИНСТРУКТАЖ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

Учениците са длъжни да спазват следните правила за безопасност по време на пребиваването им в училище:

1. Забранява се на учениците да тичат, скачат и да се боричкат в класните стаи и училищните коридори.
2. Забранява се на учениците качването по первазите на прозорците и надвесването над тях.
3. По време на извънкласни и извънучилищни мероприятия учениците задължително и стриктно спазват указанията на учителите.
4. Забранява се на учениците да пипат и боравят с учебно-технически средства и пособия в отсъствието на учител.
5. Категорично е забранено на учениците да пипат здрави или счупени контакти и електрически ключове. При откриване на повредени или счупени контакти или електрически ключове са длъжни незабавно да уведомят учителя.
6. Забранява се на учениците да носят в училище предмети, които могат да застрашат живота и здравето на съучениците им.
7. Да пазят училищното имущество, да изхвърлят отпадъците само на определените за това места.
8. Да не пушат и да не употребяват спиртни напитки и наркотици.
9. Да не излизат извън двора на училището в рамките на учебния ден и по време на престоя им в ПИГ (без знанието и разрешението на учител).
10. Да не нанасят щети на базата (всяка щета се заплаща на място).
11. Да спазват установения дневен режим и програма
12. Да се отнасят толерантно и дружелюбно към съучениците си, да си помагат взаимно

Запознати с инструктажа:

№ в класа	Име, презиме и фамилия	Подпис
1		
2		
3		

Инструктирал:

(. . . . .)